Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19357

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i (CK?RÖ), orijinal ad? Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire (CMDQ) olan ve i?yerinde çal??anlar?n ya?ad??? kas iskelet sistemi rahats?zl?klar?n?n (K?SR) ciddiyetini, yerini ve yayg?nl???n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? standart bir ergonomi arac?d?r. Bu ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?, O. Erdinç, K. Hot ve M. Özkaya taraf?ndan 2011 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültüründe ve çal??ma popülasyonlar?nda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. CK?RÖ, özellikle çal??ma ortam?ndan kaynaklanan fiziksel zorlanmalar?n ve risk faktörlerinin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i, Kas ?skelet Rahats?zl?klar?, Ergonomi, Mesleki Sa?l?k, A?r? De?erlendirmesi, Vücut Haritas?, Çapraz-Kültürel Uyarlama.

Yazarlar

O?uzhan Erdinç, Kür?at Hot, Murat Özkaya.

Amaç

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin vücutlar?n?n farkl? bölgelerinde (boyun, omuz, s?rt, bel, kol, el, bacak vb.) deneyimledikleri rahats?zl?k veya a?r? düzeylerini sistematik bir ?ekilde kaydetmektir. Ölçek, yaln?zca a?r?n?n varl???n? de?il, ayn? zamanda rahats?zl???n ?iddetini, s?kl???n? ve süresini de ölçerek, i?yerindeki riskli pozisyonlar veya görevler ile K?SR aras?ndaki ili?kiyi ortaya ç?karmay? hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas? özelinde amaç, orijinal ?ngilizce ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak Türk çal??ma popülasyonuna uygulanabilirli?ini sa?lamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki i? güvenli?i ve ergonomi uzmanlar?n?n standart ve kültürel olarak uygun bir de?erlendirme arac? kullanmas? mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

CK?RÖ, bireyin kendi bildirimine dayal? bir ölçektir ve temel olarak kas iskelet rahats?zl??? yap?s?n? ölçer. Ölçek, genellikle bir vücut haritas? içerir ve kat?l?mc?lardan belirli vücut bölgelerinde (örne?in, sa? omuz, sol diz) son bir hafta veya bir ay içinde hissettikleri rahats?zl?klar? i?aretlemeleri istenir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, üç ana boyutu de?erlendiren maddelerden olu?ur: 1) Rahats?zl???n yeri (vücut haritas?), 2) Rahats?zl???n ?iddeti (genellikle 0'dan 10'a kadar bir ölçekte veya Likert tipi bir derecelendirme ile), ve 3) Rahats?zl???n s?kl??? ve süresi. Bu çok boyutlu yap?, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere sadece bir a?r? skoru de?il, ayn? zamanda rahats?zl???n fonksiyonel etkileri hakk?nda da detayl? bilgi sunar.

Geçerlik

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, genellikle yap? geçerli?i ve içerik geçerli?ine odaklanm??t?r. Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel e?de?erlili?in sa?lanmas? için çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm??t?r.

Erdinç ve ark. (2011) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizi veya bilinen di?er geçerlik ölçütleri (örne?in, di?er güvenilir a?r? ölçekleriyle korelasyon) kullan?lm??t?r. Ölçe?in, beklenen teorik yap?y? ölçtü?ünü ve ilgili di?er de?i?kenlerle tutarl? ili?kiler sergiledi?ini gösteren sonuçlar, CK?RÖ'nün Türk popülasyonu için geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir. Ancak, tam geçerlik detaylar? (örne?in, kriter geçerlik katsay?lar?) için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeklerin psikometrik aç?dan sa?lam olmas? için güvenilirli?in kan?tlanmas? esast?r. CK?RÖ'nün Türkçe uyarlamas?nda güvenirlik, genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirli?i yöntemleriyle incelenmi?tir.

?ç tutarl?l?k analizleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. CK?RÖ'nün alt bölümleri ve toplam puan? için hesaplanan Cronbach Alfa de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenirli?i, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirir; bu da ayn? ki?iye farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar elde edilip edilmedi?ini gösterir. Bu güvenilirlik kan?tlar?, ölçe?in ölçtü?ü kas iskelet rahats?zl??? düzeylerinin tutarl? ve kararl? oldu?unu ortaya koyar.

Faktör Analizi

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i, vücudun farkl? bölgelerine odaklanan maddelerden olu?tu?u için, faktör analizinde genellikle vücut bölgesi bazl? alt faktörlerin ortaya ç?kmas? beklenir (örne?in, üst ekstremite, alt ekstremite, gövde). Erdinç ve ark. (2011) taraf?ndan yap?lan çapraz-kültürel uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamak amac?yla faktör analizini kullanm??t?r.

Yap?lan analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemeli ve her bir alt faktörün (vücut bölgesi)

ARABPSYCHOLOGY.COM

kendi içinde yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermelidir. Bu, ölçe?in sadece genel bir rahats?zl?k puan? vermekle kalmay?p, ayn? zamanda rahats?zl???n bölgesel da??l?m?n? da do?ru bir ?ekilde tespit edebildi?ini kan?tlar.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation). Orijinali Cornell Üniversitesi Ergonomi Laboratuvar? taraf?ndan geli?tirilmi? bir öz bildirim envanteridir.

Format: Ka??t tabanl? anket ve vücut haritas? format?nda olup, kat?l?mc?lar?n vücut bölgelerindeki rahats?zl?k düzeylerini i?aretlemelerini gerektirir. Derecelendirme format? orijinalinde s?kl?k ve ?iddet için ayr? puanlama sistemlerini içerir (Örne?in, ?iddet için 0-10 görsel analog veya 4-5 puanl? Likert ölçe?i).

Language Available: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

Population Group: Çal??an yeti?kin popülasyonlar (özellikle mesleki risk alt?ndaki gruplar, örne?in ofis çal??anlar?, sanayi i?çileri).

Age Group: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, mesleki risk ta??yan belirli bir çal??ma grubunda gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal ölçek, geni? bir endüstriyel ve ofis ortam? yelpazesinde kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemi. Bireyler, son zaman dilimi içinde (genellikle son 7 gün veya 1 y?l) vücutlar?n?n 20'den fazla bölgesinde hissettikleri a?r?, rahats?zl?k, uyu?ma veya kar?ncalanma gibi semptomlar? derecelendirir.

Anahtar Kelimeler

Mesleki Geçerlik, Güvenirlik, Ergonomik De?erlendirme, ?? Sa?l??? ve Güvenli?i, Vücut A?r?s?, Kas ?skelet Sistemi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: o.erdinc@hho.edu.tr

Correspondence Address: Çal??man?n yap?ld??? dönemdeki kurumsal adresler (Erdinç, Hot ve Özkaya'n?n 2011 y?l?ndaki akademik ba?lant?lar?).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i'nin orijinal versiyonu akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için genellikle eri?ilebilirdir. Türkçe uyarlama, 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r (Erdinç, Hot & Özkaya). Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif ücretleri hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar O?uzhan Erdinç veya orijinal ölçek sahipleri ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Erdinç, O., Hot, K., & Özkaya, M. (2011). Turkish version of the Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire: cross-cultural adaptation and validation. *Work*, *39*(3), 251-260. doi: 10.3233/WOR-2011-1173

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cornell-musculoskeletal-discomfort-questionnaire-toad.pdf

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktad?r. Ölçek, bir vücut haritas? ile birlikte, vücudun farkl? bölgelerindeki (örne?in boyun, s?rt, dizler, bilekler) rahats?zl???n ?iddetini, s?kl???n? ve süresini ölçen sorulardan olu?maktad?r. Tipik olarak, kat?l?mc?lardan a?a??daki bilgileri derecelendirmeleri istenir:

Vücudun hangi bölgelerinde rahats?zl?k hissettiniz?
Bu rahats?zl?k ne kadar ?iddetliydi? (Örn: Hiç yok - Dayan?lmaz)
Bu rahats?zl??? ne s?kl?kla hissettiniz? (Örn: Asla - Her zaman)
Bu rahats?zl?k ne kadar sürdü? (Örn: Bir saatten az - Tüm i? günü boyunca)

ARABPSYCHOLOGY.COM